

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР У СУДНОБУДУВАННІ І СУДНОРЕМОНТІ

Хачатуров Е.Б.,

к.т.н., старший науковий співробітник, проректор

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Регламентуючі функції – фіскальна, регулятивна, правова, законодавча, статистична, контролююча, які виконують митні органи по відношенню до суднобудівної галузі є досить складними і тривалими. Вивчення структури та змісту елементів регламентації митних процедур доводить, що можливо удосконалити, уніфікувати і скоротити час їх виконання.

Ключові слова: митні процедури, митний контроль, суднобудування та судноремонт, Митний кодекс, господарські правовідносини, правова регламентація, державне регулювання.

Хачатуров Э.Б. / ПРАВОВАЯ РЕГЛАМЕНТАЦИЯ ТАМОЖЕННЫХ ПРОЦЕДУР В СУДОСТРОЕНИИ И СУДОРЕМОНТЕ / Национальный университет кораблестроения имени адмирала Макарова, Украина

Регламентирующие функции – фискальная, регулятивная, правовая, законодательная, статистическая, контролирующая, которые выполняют таможенные органы по отношению к судостроительной отрасли являются достаточно сложными и длительными. Изучение структуры и содержания элементов регламентации таможенных процедур доказывает, что возможно усовершенствовать, унифицировать и сократить время их выполнения.

Ключевые слова: таможенные процедуры, таможенный контроль, судостроение и судоремонт, Таможенный кодекс, хозяйствственные правоотношения, правовая регламентация, государственное регулирование.

Khachaturov E.B. / LEGAL REGULATION OF CUSTOMS PROCEDURES IN SHIPBUILDING AND SHIPREPAIR / National University of Shipbuilding named after Makarov, Ukraine

Regulating function as fiscal, regulatory, legal, legislative, statistical, controlling who perform the customs authorities in relation to the shipbuilding industry are complex and time-consuming. Study of the structure and content of elements regulating customs procedures proves that it is possible to improve, standardize and reduce the execution time.

The main factor of organizational-legal regulation of customs procedures is a custom control, which consists of several components that should not end at the time when the goods are placed under the customs regime because in consequence and other customs procedures, will be used to them in the customs regimes such as bonded warehouse, special customs zone, the shops of customs free trade, processing on the customs area.

Such holding of activities is related to the identification, prevention and suppression of smuggling and violation of customs regulations. Customs control zones may be permanent or temporary. Customs control procedures are held in the customs control zones located in the shipyards' areas, sea and river ports, port areas that are open to international shipping.

The technological schemes of customs and other controls are written and graphic documents for the accessories and spare parts of the vessels which are being built or repaired, that fix the procedure of customs and border registration by all the services involved in the interaction according to the place, purpose, time, tasks and frontier. The need to develop specific, individual technological schemes aimed at regulating certain legal relations, is caused by the features of paperwork during the implementation of customs procedures in specific cases, mainly specialized ones, for example, dual-use goods, military equipment, proprietary articles, etc.

Organizational and legal regulation of customs procedures to provide maritime complex with all necessary items, including shipbuilding and ship repair yards, has a certain order. Therefore, there is every reason to claim the existence of administrative implement of customs procedures, which can be divided into six steps: a) preparation, b) direct acquaintance with the relevant documents, c) making a plan of the procedure, d) holding procedures; e) completion of the procedure; f) documenting the customs control and collecting appropriate fees. These procedures have their own peculiarities at the structural and functional activity and subjective composition.

Improving the legal regulation and adaptation of the customs legislation of Ukraine to the international norms and standards is the generalized form of the providing. This implies a set of customs rules by which the state determines the rights of all participants of the customs relations. At the same time, the adaptation of the Ukrainian customs legislation to the requirements of the European Union is bringing the laws of Ukraine and other normative – legal acts into line with the legal system of the EU, but is not limited by it, taking into account foreign policy, the policy of security and cooperation in the field of Justice and Home Affairs with the European Community.

Key words: customs procedures, customs control, shipbuilding and ship repair, Customs code, economic relationship, legal regulation, state regulation.

Судна, які будуються та ремонтуються, можна розглядати у двох аспектах: як товар і як транспортний засіб. Але структура процедур на будь-яких видах транспорту однакова, а для товару складається з величезної кількості операцій. Тому існують суттєві особливості митних процедур стосовно більшості найменувань товарів суднобудівної галузі, які необхідно систематизувати, уніфікувати та лібералізувати.

Подібної точки зору дотримуються й такі вчені, як В.М. Голомовзій, Л.А. Панкова, О.Ю. Григор'єв, А.О. Босак, Н.Л. Калиновська, В.Г. Саяпіна.

Мета статті полягає у розробці та пропозиції деяких заходів митного оформлення імпортованого товару для суднобудування та судноремонту з урахуванням специфіки видів кожного.

Загальне регулювання митною справою у суднобудуванні при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності за

дорученням органів влади і управління України, здійснюють спеціально уповноважені органи: Державне управління в галузі митної справи та Державний митний комітет України, який приймає нормативні акти, що регулюють дану сферу діяльності [1]. Основні функції митних органів розкривають сутність управлінської діяльності митних органів та їх суспільне призначення, тобто це функції, для виконання яких, власне, і створена система митних органів.

Таким чином, регламентуючі функції, які виконують митні органи по відношенню до суднобудівної галузі, можна класифікувати за наступним способом:

- фіскальна; – регулятивна; – правова; – статистична;
- законодавча; – контролююча у сфері митних відносин;
- контролююча у сфері валютних відносин.

1. Фіскальна функція реалізується у тому, що митниця фактично виконує функції податкової служби, нараховує та

справляє в зоні своєї діяльності митні платежі і збори, утримання яких відповідно до законодавства покладено на митні органи (мито, митні збори, акциз, податок на додану вартість при імпорті товарів) і несе відповідальність за своєчасність перерахувань отриманих коштів до Державного бюджету.

2. Функція регулятора товарообміну виявляється у виконанні митницею ролі економічного інструменту зовнішньоекономічної політики держави, яка полягає у створенні обмежень або стимулів щодо виходу на національний ринок чи експорту товарів на зовнішній ринок.

3. Правова функція реалізується в таких напрямках: вживаються спільно з іншими правоохоронними органами заходи, спрямовані на попередження незаконного вивезення за межі території предметів, які є національним, історичним і культурним багатством країни; забезпечується контроль за доставкою митних вантажів в інші митні органи, а у випадках їх зникнення проводиться розшук; слідство у справах контрабанди [2].

4. Статистична функція полягає у зборі та обробці митної статистики зовнішньоторговельних операцій, на підставі якої готуються загальні статистичні матеріали. За умов трансформації економічної системи, коли тільки відпрацьовуються основні функціональні завдання органів виконавчої влади, а, отже, існують проблеми інформаційного забезпечення при прийнятті управлінських рішень, митна статистика стає основним інформаційним джерелом, яке характеризує стан у сфері зовнішньоекономічних зв'язків.

5. Законодавча функція реалізується в тому, що митні органи приймають нормативно-правові акти з питань безпосереднього здійснення митної справи, організації та регулювання митного контролю, боротьби з контрабандою і порушеннями митних правил, які ґрунтуються на чинному законодавстві, призначенні до виконання у межах компетенції митних органів і є обов'язковими для усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності [3].

6. Митний контроль здійснюється стосовно дотримання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності й громадянами встановленого порядку переміщення товарів та інших предметів через митний кордон країни, здійснюється перевірка відомостей, засвідчених у вантажній митній декларації, при митному оформленні товарів та інших предметів, відповідно до наявності вантажу і документів, необхідних для здійснення митного контролю; контролюється діяльність митних брокерів, митних ліцензійних складів і магазинів безмитної торгівлі в зоні діяльності митниці.

7. Функція валютного регулювання забезпечує валютну безпеку – одну із важливих складових економічної безпеки країни. Митні органи відіграють значну роль у системі валютного регулювання: на Державну митну службу України покладено функції валютного контролю, а на митницю – агента валютного контролю. Існує митно-банківський контроль за строками повернення в Україну валютної вирuchки від експортних контрактів та імпортної частини бартерних угод. Митні відносини істотно впливають на характер міжнародних економічних відносин, а митна політика є могутнім інструментом регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підтримки балансу інтересів країн світової спільноти [2].

Майже всі названі митні операції використовуються і при здійсненні митних процедур у суднобудуванні та судновремонті. Проте, зазначимо, що в цій сфері діють й особливі норми і правила, які дають можливість вести мову про відокремлення спеціалізованих класифікацій митних процедур. Державна митна служба України своїми актами неодноразово акцентувала увагу на тому, що митне оформлення товарів, переміщуваних через митний кордон України для суднобудівної галузі, має свою специфіку [4].

Одним із перших вчених, який досліджував митні процедури у морегосподарському комплексі є Є.В. Додін. Проте, як у науці, так і на практиці майже не приділено увагу теоретичному визначенням, змісту і структурі кате-

горії «митні процедури у суднобудівній галузі». Тому, на-самперед, необхідно провести аналіз загального поняття митних процедур у суднобудуванні, окреслити їх зміст і структуру з метою з'ясування особливостей їх прояву щодо суднобудування [5].

Уперше на державному рівні категорія «митні процедури» була визначена наприкінці 1998 р. в Наказі Державної митної служби України (далі – Держмитслужба) № 828 від 30 грудня 1998 р., де вони розумілися як контроль за дотриманням порядку переміщення товарів, їх огляд, оформлення документів, накладення митного забезпечення, перевірка правильності заповнення вантажної митної декларації, нарахування сум, що підлягають сплаті, підготовка статистичних даних та інші дії, що виконуються митними органами України відповідно до її законодавства в галузі митної справи [6]. Подальший розвиток митні процедури отримали в Митному кодексі України (далі – МК України) 2002 р., згідно з п. 19 ст. 1 якого митні процедури – це операції, пов’язані зі здійсненням митного контролю за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України, їх митного оформлення, а також зі справлянням передбачених законом податків і зборів [7]. Узагальнююче поняття категорії «митні процедури» було визначено у новому МК України 2012 р., де митні процедури – це зумовлені метою переміщення товарів через митний кордон України сукупність митних формальностей та порядок їх виконання.

Проаналізувавши ці трактування митних процедур, можна зробити висновок, що їх структура складається з 3-х основних елементів:

1. процедура митного контролю;
2. процедура митного оформлення;
3. процедура справляння передбачених законом податків і зборів.

Сьогодні питання стосовно митних процедур у суднобудівній галузі досить гостро постало в Україні, оскільки держава знаходиться на етапі нарощування економічної могутності, претендуючи посісти гідне місце у світовому економічному просторі. До того ж це супроводжується ратифікацією міжнародних норм з багатьох правових сторін життя. На жаль, доводиться констатувати, що в напрямку гармонізації вітчизняного законодавства з міжнародними нормами щодо митних процедур у суднобудуванні зроблено мало. Тому основним елементом поняття є процедура митного оформлення, яка відіграє найвагомішу роль у здійсненні митної справи у державі [5].

Варто погодитися з тим, що митне оформлення у суднобудуванні в загальному розумінні становить собою сукупність дій, певну процедуру. Тлумачний словник визначає дію, як «роботу, діяльність, здійснення чого-небудь, сукупність чинків кого-небудь» [8], а митний кодекс визначає митне оформлення як виконання митних формальностей, необхідних для випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення, тобто взагалі теж включає процесу [9]. Процедура пояснюється в тлумачному словнику, як «офіційно встановлений чи звичаєвий порядок здійснення, виконання або оформлення чого-небудь» [8], а в митному кодексі митна процедура – це зумовлені метою переміщення товарів через митний кордон України сукупність митних формальностей та порядок їх виконання [9]. Отже, термін «процедура» більше підходить до трактування митного оформлення. Крім того, при визначенні того чи іншого поняття потрібно уникати слів, які не є необхідними, оскільки це може викликати певне непорозуміння.

З огляду на вищевикладені головні ознаки, можливо зробити висновок, що процедура митного оформлення – це здійснення операцій, які полягають у документальному закріпленні відомостей, одержаних під час митного контролю, оформлення його результатів у пунктах пропуску через митний кордон України цілодобово, та, які

мають юридичне значення для подальшого використання перемішуваних через нього товарів і транспортних засобів відповідно до заявленого митного режиму [5].

Ще одним основним елементом митних процедур у суднобудуванні є справляння передбачених законом податків і зборів. Це останній з основних складників розглядуваного поняття, але не менш важливий від попередніх. За допомогою митно-тарифних заходів держава може ефективно впливати на економічний аспект державного господарства. Збільшуючи або зменшуючи ввезення чи вивезення окремих товарів, держава ставить у рівні економічні умови як вітчизняних, так і іноземних товаровиробників, провадить певну економічну, науково-технічну, валютно-фінансову політику у сфері зовнішньоекономічної діяльності (далі – ЗЕД), спрямовуючи діяльність суб'єктів останньої в загальнодержавних інтересах щодо сплати митних платежів [10].

Митні процедури у суднобудівній галузі становлять послідовний, законодавчо визначений порядок здійснення митних операцій з митного контролю й митного оформлення товарів, що переміщуються за його допомогою, а також по справлянню передбачених законом податків і зборів з таких товарів [11].

Необхідно зазначити, що судна, які будуються чи ремонтується, можна розглядати у 2-х аспектах: як товар і як транспортний засіб. Але структура митних процедур на будь-яких видах транспорту однаакова, а для товару вона складається з величезної кількості операцій. Тому особливості митних процедур стосовно кожного з видів товару суднобудівної галузі виявляються саме в митних операціях, які є специфічними щодо кожного із видів. Okрім цього, що стосується товарів для ремонту чи будування морського транспорту, митні операції мають свої особливості прояву щодо таких видів останнього, як пасажирський, воєнний, нафтотранспортний, риболовецький тощо [5].

Крім цього, близькими до поняття митних процедур, є митні формальності. Митні формальності – це сукупність передбачених митним законодавством і нормативними актами відповідних виконавчо-розпорядчих органів країни вимог, виконання яких обов'язкове для переміщення через митний кордон транспортних засобів, товарів та інших предметів. Це митні документи і відомості, які необхідні для митних цілей, які засвідчують здійснення державного контролю, сплату митних платежів та, у разі потреби, подання товарів для огляду [12].

Митні формальності (Customs formalities) – передбачені законами та актами відповідних виконавчо-розпорядчих органів країни обов'язкові вимоги, без виконання яких, товари чи інші предмети не можуть бути пропущені через митний кордон. Вони включають в себе такі дії: огляд товарів та інших предметів і об'єктів, перевірка та оформлення документів, визначення країни походження товару, нарахування і справляння мита, податків, зборів. У перших своїх частинах наведенні визначення практично ідентичні та наголошують на тому, що митні правила – це обов'язкові митні вимоги до перемішуваних товарів. В першому випадку до митних формальностей зараховуються документи і відомості, необхідні для митних цілей, а в другому – переважаються дії, які включають митні формальності, у тому числі перевірку та оформлення документів. Тобто в обох випадках йдеться про вимоги до операцій митного контролю. Проте, виникає питання, чи не є поняття «митні про-

цедури» та «митні формальності» абсолютно ідентичними за своїм управлінським змістом [13].

Оновлена Кіотська конвенція визначає митні формальності як усі операції, які повинна належним чином виконувати особа стосовно митниці та підпорядковуватися митному законодавству. Спільним у Кіотському тлумаченні митних процедур і митних формальностей є те, що це операції, які забезпечують здійснення митного контролю [14]. Тенденції світового розвитку суднобудування передбачають та встановлюють нові завдання для митних процедур зі спрошення та логістики при постачанні товарів для ввезення та вивезення з території країни [15].

Враховуючи необхідність спрошення процедури митного оформлення та митного контролю товарів, а також загальносвітові тенденції щодо поступового переходу до уніфікації оформлення вантажів митних декларацій та їх контролю, передбачається створення та використання виключно машинозчитувальних документів, для чого повинні застосовуватися відповідні програмно-апаратні засоби. Відкритість і багаторівнева структура електронної митниці мають забезпечувати можливість розширення її взаємодії із зовнішніми користувачами – центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями на будь-якому рівні системи і будь-який час [16].

Таким чином:

1. Згідно з Кіотською конвенцією, митні процедури та формальності – це визначені законодавством операції митного контролю. Дані поняття різняться виключно за об'єктом управлінського впливу. Об'єкт управлінського впливу митних процедур – працівники митних органів, які виконують визначені законодавством операції під час митного контролю. Об'єкт митних формальностей – особи, яких законодавство зобов'язує здійснити встановлені операції для проходження митного контролю.

2. Аналіз митних процедур дозволяє зробити висновок, що митне законодавство України не враховує особливості правової регламентації суднобудування та шляхи оподаткування в залежності від обраного митного режиму. Законодавство України в напрямку суднобудування та судноремонту відрізняється «несистемністю», що не дає змогу суб'єктам підприємницької діяльності суднобудівної галузі користуватися перевагами, які передбаченні законодавчими нормами. Це скорочує кількість операцій у відповідних митних процедурах та призводить до «тінізації» здійснення ЗЕД.

3. Вирішити питання щодо застосування правової регламентації митних процедур у суднобудуванні і судноремонті для швидкого переміщення комплектуючих і запчастин через митний кордон можна шляхом внесення змін і доповнень до Митного кодексу України щодо визначення загальнозвіданого механізму адміністрування (справляння, оподаткування, відшкодування) податків та зборів при застосуванні митних режимів та процедур. Цей механізм має враховувати світову практику і законодавство країн, що вступили до СОТ. При цьому одночасно мають бути внесені й зміни до законів України з питань оподаткування, в яких має бути зазначено, що оподаткування при переміщенні товарів через митний кордон України регулюється з урахуванням положень Митного кодексу України та міжнародних актів.

ЛІТЕРАТУРА

- Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності / О.П. Гребельник. – К. : Центр навчальної літератури. 2005. – 696 с.
- Гребельник О. П. Митна справа : підручник / О. П. Гребельник. – 3-е вид., перероб. і доповн. – К. : ЦУЛ, 2010. – 472 с.
- Дубініна А. А. Митна справа : підручник / А. А. Дубініна, С. В. Сорокіна, О. І. Зельніченко. – К. : ЦНЛ, 2010. – 320 с.
- Трофімов С. А. Поняття, зміст і структура митних процедур на морському транспорті / С. А. Трофімов // Митна справа. – 2006. – № 1. – С. 18-23.
- Трофімов С. А. Організаційно-правові засади здійснення митних процедур на морському транспорті / С. А. Трофімов [Електронний ресурс] – Режим доступу : info-works.com.ua>all/pravo/747.html

6. Про затвердження Типової технології митного контролю та митного оформлення товарів та інших предметів : Наказ Держмитслужби України від 30 грудня 1998 року № 828. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon6.rada.gov.ua/laws/show/888>
7. Митний кодекс України : Закон України від 11 липня 2002 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К. : Ірпінь ВТФ «Перун», 2001. – 1440 с.
9. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/nn>
10. Митно-тарифне регулювання ЗЕД [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.virtual.ks.ua/students/515-custom-tariff-regulationfea.html>
11. Додін Є. В. Митні операції на морському транспорті : навч. посіб. / Є. В. Додін. – О. : Юрид. літ., 2001. – 96 с.
12. Додін Є. В. Митні формальності на морському і річковому транспорті : навч. посібник / Є. В. Додін. – Л. : ТзОВ «Галицька видавнича спілка», 2012. – 104 с.
13. Войцешук А. Д. Сутність, структура та управлінський зміст митних правил і процедур / А. Д. Войцешук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://archive.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_upravl/2009_4/11.pdf
14. Міжнародна конвенція зі спрощення та гармонізації митних процедур : Кіото 1973 р., з виправленнями, прийнятими в Брюсселі 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.
15. Ринки судновбудування та розвиток ЗЕД [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrexport.gov.ua/ukr/prom/ukr/28.html>
16. Черняк Д. Завершення процедури митного оформлення / Д. Черняк // Митна справа. – 2004. – № 8. – С. 45-49.

УДК 342.97

ЩОДО РОЗУМІННЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

**Шатрава С.О.,
к.ю.н., доцент**

Харківський національний університет внутрішніх справ

Звернуто увагу на існування позитивних і негативних відносин у сфері застосування дисциплінарних прав щодо прокурорсько-слідчих працівників та виокремлено два види проваджень: заохочувального і юрисдикційного. Надано авторське розуміння дисциплінарного провадження в органах прокуратури.

Ключові слова: дисциплінарне провадження, публічна служба, органи прокуратури, прокурорсько-слідчі працівники, дисциплінарний проступок, заохочення.

Шатрава С.А. / ОТНОСИТЕЛЬНО ПОНИМАНИЯ ДИСЦИПЛИНАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРЫ: ВОПРОСЫ ТЕОРИИ И ПРАКТИКИ / Харьковский национальный университет внутренних дел, Украина

Обращено внимание на существование положительных и отрицательных отношений в сфере применения дисциплинарных прав в отношении прокурорско-следственных работников и выделены два вида производств: поощрительного и юрисдикционного. Представлено авторское понимание дисциплінарного производства в органах прокуратуры.

Ключевые слова: дисциплинарное производство, публичная служба, органы прокуратуры, прокурорско-следственные работники, дисциплинарный проступок, поощрения.

Shatrava S.O. / ACKNOWLEDGMENT OF DISCIPLINARY PROCEEDINGS IN THE PROSECUTION: THEORY AND PRACTICE / Kharkiv National University of Internal Affairs, Ukraine

The article notes that the essential conditions of public service in the prosecution and the effectiveness of the latter in the public interest is adherence to all prosecutors and investigators discipline and law.

Attention is paid to the existence of positive and negative relations in disciplinary rights in respect of prosecutors and investigators, and singled out two types of proceedings: promotional and jurisdictional. Actions that occur during the application of measures to encourage and discipline on prosecutors have signs homogeneity because each group has its own response direction, character, a difference in the subjects and the use of specific features of the implementation.

Courtesy of the author's understanding of the disciplinary proceedings in the prosecution. Which refers to the body of law governing a group of public relations in connection with law enforcement activities to resolve questions about the disciplinary action and the application of measures concerning the promotion prosecutors and investigators in the performance of the functions of.

Key words: disciplinary proceedings, public service, prosecution, prosecutors and investigators, offense, encouragement.

Постановка проблеми. Діяльність органів прокуратури спрямована на всемірне утвердження верховенства закону, зміцнення правопорядку і має на меті захист від неправомірних посягань гарантованих Конституцією, законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічних, політичних, особистих прав та свобод людини і громадянин [1].

Тому дотримання режиму законності і дисципліні необхідне в усіх галузях суспільного життя, всіма державними органами, громадськими організаціями і громадянами, але особливого значення зазначений режим набуває в діяльності працівників органів прокуратури. Це пояснюється тим, що органи прокуратури і прокурорсько-слідчі працівники як представники державної влади, що діють в системі правоохоронних органів держави, постійно кон-

тактують з громадянами і юридичними особами, виступаючи при цьому від імені держави.

Аналіз останніх досліджень. Звернення до наукових праць вчених свідчить, що проблема вдосконалення діяльності органів прокуратури тією чи іншою мірою входить до предмета наукових інтересів таких сучасних учених, як: О. В. Агееев, О. В. Анпілов, В. В. Богуцький, М. Н. Берідзе, Ю. М. Грошевий, В. В. Долежан, О. С. Іщук, М. В. Косюта, І. Є. Марочкин, Т. Є. Мироненко, М. І. Мичко, В. Т. Нор, Є. М. Попович, А. В. Пшонка, М. В. Руденко, В. П. Рябцев, В. В. Шуба, М. К. Якимчук та ін. Однак актуальною залишається проблематика сутності та змісту дисциплінарного провадження в органах прокуратури.

Мета даної статті полягає в тому, щоб на підставі дослідження правової природи дисциплінарних прав